Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen, 28 maart 2023

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:

Registratienummer:
BWV-23002367

Agendapunt:

Onderwerp
Onderhoud wegverhardingen

Inleiding/aanleiding
Voor u ligt de geactualiseerde Nota Wegverhardingen 2023-2027. Het belangrijkste doel van dit plan is om wegverhardingen, zoals straten, wegen, pleinen en trottoirs veilig en begaanbaar te houden, zodat er zich geen ongevallen voordoen. Deze zorgplicht is wettelijk geregeld binnen de Wegenwet en de Wegenverkeerswet. Ook geeft dit plan invulling aan hetgeen in het coalitieakkoord is opgenomen over de kwaliteit van de woonomgeving.

Daarom leggen we in deze raadsperiode een nieuwe Nota Wegverhardingen voor.
Deze nieuwe nota is gebaseerd op een vernieuwde landelijke rekenmethodiek (CROW) en op de uitkomsten van grootschalige weginspecties. We onderhouden de verhardingen op onderhoudsniveau B. Deze keuze draagt bij aan de basis op orde en daarmee een hele, veilig en schone leefomgeving.

Uit de weginspecties blijkt dat de basis momenteel niet overal op orde is. Veel straten zijn in de jaren 60 en 70 aangelegd en naderen het einde van hun technische levensduur. Vanwege noodzakelijke bezuinigingen hebben we afgelopen jaren circa 15 procent van het grootschalig onderhoud in de woongebieden niet uitgevoerd. Dit heeft er mede toe geleid dat ongeveer 20 procent van de asfaltwegen in woongebieden niet meer aan de beeldkwaliteitsnormen voldoet. Grootschalig onderhoud is nodig, omdat het risico steeds groter wordt dat er kuilen en verzakkingen ontstaan, waardoor de kans op ongelukken toeneemt. Met deze nota hebben we een meerjarige onderhoudsplanning opgesteld met als doel om deze achterstanden structureel weg te werken. Op deze wijze kunnen we de veiligheid van de verhardingen zowel op korte als op de lange termijn waarborgen.

Het doel van de nota is niet alleen om de verhardingen, zoals trottoirs, voetpaden, straten en wegen, veilig te houden. Het is eveneens noodzakelijk om de openbare ruimte opnieuw te kunnen inrichten, zodat we beter aan de behoeften van bewoners voldoen. Ook geven bewoners vaak aan dat er te weinig parkeerplaatsen zijn. Koppelkansen nemen wij integraal mee. Zo maken we wegen waar mogelijk meteen verkeersveiliger en pakken we snelheidsproblematiek aan. Hetzelfde geldt voor parkeerdruk. Ook voegen wij zoveel mogelijk groen toe.

Tegelijkertijd verminderen we de wateroverlast als gevolg van zware regenbuien. Hierbij kijken we ook of we minder verharding kunnen aanleggen, zodat het water niet alleen beter de grond in kan zakken. Dit biedt eveneens kansen, om zoals eerder aangegeven, (rigoureus) groen toe te voegen (groen-tenzij). Dit heeft niet alleen een gunstig effect op het straatbeeld, maar we verminderen ook hittestress tijdens warme zomerdagen. Ook stimuleren we een gezonde leefstijl (lopen/ fietsen), omdat de openbare ruimte aantrekkelijker wordt om in te verblijven.

Niet in de laatste plaats maken we de openbare ruimte toegankelijker voor ouderen en mensen met een lichamelijke en visuele beperking, waardoor ze meer mobiel zijn en zelfstandiger kunnen functioneren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het verminderen van hoogteverschillen, meer oversteekvoorzieningen of het aanbrengen van meer contrast c.q. geleiding voor slechtzienden in de bestrating. Daarom hebben we de 'waarden' van de Visie Waardevolle Buitenruimte - leefbaarheid, gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzaamheid meegenomen bij het onderhoud van verhardingen. Op deze wijze dragen we met het onderhoud van verhardingen bij aan een leefbare en toekomstbestendige openbare ruimte.

Kader
Programma Leefomgeving: ambitie duurzame en gezonde leefomgeving.

Kernthema:
Wegen, staten en pleinen

Bevoegdheid
Raad

Voorstel
De Nota Wegverhardingen 2023-2027 vast te stellen.

Argumenten

1 *Hiermee geven we invulling aan de wettelijke zorgplicht.*
We hebben als gemeente een zorgplicht voor de wegverhardingen binnen de gemeentegrenzen. Het is onze taak om de verhardingen zodanig te onderhouden opdat ze veilig gebruikt kunnen worden. Dat betekent dat kaders voor beheer en onderhoud geïnventariseerd en vastgesteld moeten worden.

2 *Bij het onderhoud van verhardingen nemen we de waarden van de Visie waardevolle buitenruimte mee, zodat we bijdragen aan de doelstellingen van het coalitieakkoord.*
Op deze wijze voldoen we beter aan de wensen van bewoners om een veilige en leefbare openbare ruimte te creëren, waarbij deze ook nog eens toekomstbestendig is.

3 *Door het tijdig uitvoeren van onderhoud voorkomen we dat er kapitaalvernietiging optreedt.*
Zo voorkomen we dat de conditie van verhardingen zodanig achteruit gaat en we meer grootschalige (vervangings)maatregelen moeten nemen, waardoor de totale kosten hoger zijn.

Tegenargumenten en risico's

1. *Dit is een eerste stap om te werken volgens de Visie waardevolle buitenruimte. In de komende jaren moet blijken in hoeverre de middelen op de lange termijn volstaan om volledig invulling aan de visie te kunnen geven.*
2. *Er zijn maatschappelijke ontwikkelingen die impact kunnen hebben op het tempo en de kosten van het beheer en onderhoud, zoals personeelstekort en inflatie. Dit kan een negatieve impact hebben op de kwaliteit van verhardingen.*

Kosten en dekking Nota Wegverhardingen

De kosten van de Nota Wegverhardingen 2023-2027 zijn gebaseerd op groot onderhoud (inclusief vervanging) op het onderhoudsniveau B en de kosten van klein onderhoud. In onderstaande tabel is het budget opgenomen dat voor het onderhoud van de verhardingen is gereserveerd in de begroting. Zoals u kunt zien, neemt het beschikbare onderhoudsbudget elk jaar toe (groeimodel).

Het onderhoud wordt iets langzamer uitgevoerd dan gepland, omdat we de eerste jaren minder budget ter beschikking hebben. We verwachten de situatie met kleinschalig onderhoud veilig te kunnen houden.

Beschikbaar budget onderhoud wegverhardingen (bron: Begroting Gemeente Heerlen)					
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Klein onderhoud	€ 1.371.445	€ 1.771.445	€ 2.171.445	€ 2.571.445	€ 2.971.445
Voorziening	€ 2.553.722	€ 2.553.722	€ 2.553.722	€ 2.553.722	€ 2.553.722
Achterstand IBOR	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000
Totaal	€ 5.525.167	€ 5.925.167	€ 6.325.167	€ 6.725.167	€ 7.125.167

Communicatie

We brengen in het kader van de Visie Waardevolle Buitenruimte een persbericht uit om bewoners te informeren over de actualisatie van de Nota Wegverhardingen.

Evaluatie

De staat van onderhoud monitoren we in onze reguliere weginspecties. Ook registeren we meldingen van bewoners en eigen waarnemingen en acteren hierop. We gaan ook na wat de eventuele meerkosten zijn als gevolg van het toepassen van de waarden, zoals bijvoorbeeld het gebruik van secundaire grondstoffen bij het grootschalig onderhoud van verhardingen.

Planning, procedure en uitvoering

Conform de operationele onderhoudsplanning.

Bijlagen

Nota Wegverhardingen 2023-2027.

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de wnd. gemeentesecretaris
D. Huurdeman

de burgemeester,
drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer BWV-23002367;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever